

احمدیانی، رئیس اسبق سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو با سپید

آنها که شناختی از تولید واکسن ندارند اظهار نظر نکنند

■ علی ابراهیمی

رئیس اسبق سازمان غذا و دارو در پاسخ به انتقاد و اظهارنظرها درباره واکسن کرونا تولید داخل به دلیل تشابه آن با واکسن‌های روسی و چینی و تردید در خصوص اثربخشی آن، اظهار داشت: «به نظر می‌رسد این قبیل اظهارنظرها از سوی افرادی عنوان می‌شود که در حوزه تولید واکسن تخصصی ندارند و بهتر است به آنها گفت که در حوزه‌ای که شناخت کافی ندارند، اظهار نظر نکنند.»

ابوالحسن احمدیانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و رئیس اسبق سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو با سپید به پرسش‌هایی درباره توان علمی تولید واکسن کرونا در کشور، ظرفیت تولید آن در داخل و برخی انتقادها پیرامون اثربخشی واکسن ایرانی کووید ۱۹ پاسخ داد که در ادامه متن این مصاحبه را می‌خوانید.

سپید: آیا توان تولید واکسن کرونا در ایران و به میزان نیاز کشور، وجود دارد؟
حدس بنده این است که از نظر علمی این توان در کشور موجود است و ما می‌توانیم بخشی از نیاز خود را از محل تولید داخلی تأمین کنیم.

از این رو اظهار نظر دقیق در این خصوص اطلاعات می‌خواهد زیرا با «می‌گویند» و «گفته شده است» ما حق نداریم نظر بدهیم؛ بنابراین هر زمان منابع اطلاعات و خبرها دقیق و درست بود می‌توانیم اظهار نظر کنیم، اما اگر بدون اطلاعات دقیق و کامل بخواهیم نظر دهیم مانند حرف‌هایی خواهد شد که متأسفانه از صبح تا شب در کشور زده می‌شود و هیچ فایده‌ای هم ندارد.

البته متأسفانه عده‌ای عادت کرده‌اند در خصوص همه چیز اظهار نظر کنند، حال آنکه امروز نه تنها اطلاعات درستی در خصوص واکسن به دست ما نرسیده، بلکه بخش زیادی از اطلاعات موجود هم مبهم است.

سپید: آیا امکان تولید در کوتاه‌مدت قابل تحقق است؟

باید توجه داشت که پروسه تولید واکسن با داور متفاوت است؛ در حال حاضر داروهایی که برای بیماری کرونا استفاده می‌شوند داروهای کمکی هستند که از قبل تولید شده بودند، اما اگر امروز فردی ادعا کند که در حال ساخت داروی اختصاصی کرونا است و به‌زودی آن را عرضه خواهد کرد یا داروی این بیماری را ساخته است، باید در علم و ادعای او شک کرد چراکه داروی اختصاصی این بیماری باید

ضمن اینکه برخی مجموعه‌ها همچون صنایع دفاعی، وظیفه تولید محصولات از این قبیل را بر عهده دارند و می‌توانند در تولید محصولات بیولوژیک کمک‌کننده باشند. پس می‌توان گفت که مجموعه‌هایی از این دست توانایی علمی و امکاناتی تولید واکسن را در داخل دارند.

از سوی دیگر ممکن است توان تولید چنین محصولی در داخل کم باشد و یا در همان روزهای نخست نتوان محصول مورد نیاز را به مقدار زیاد تولید کرد، اما باید گفت که پتانسیل تولید در کشور وجود دارد و باید از این بابت به محققان کشور افتخار کرد.

سپید: برخی معتقدند حتی در صورت خرید واکسن کرونا از خارج، توان تولید سرنگ مورد نیاز تزریق این واکسن در کشور وجود ندارد، آیا این ایراد را وارد می‌دانید؟
اگر این فرض درست هم باشد می‌توان به راحتی سرنگ مورد نیاز را از خارج خریداری کرد و از این لحاظ نگرانی وجود ندارد.

ادامه در صفحه ۱۶ ◀

سرعت بررسی شود، حداقل یک سال و نیم تا دو سال دیگر نیز بررسی‌ها زمان خواهد برد؛ بنابراین اگر بخواهیم داروی اختصاصی کووید ۱۹ را تولید کنیم باید بین ۵ تا ۸ سال زمان بگذرد تا محصول اصلی بیماری تولید شود. اما ساختار تولید واکسن اینگونه نیست و اگر به ویروس دست پیدا کنیم می‌توانیم با استفاده از پوسته یا لاشه آن و حتی ضعیف شده ویروس، آنتی‌بادی را تولید کرده و با آن واکسن بسازیم؛ بنابراین گفته می‌شود که این روند زیاد پیچیده نیست و متخصصان رشته‌های مربوطه در برهه‌های مختلف نشان داده‌اند که توانایی تولید را خواهند داشت.

ضمن اینکه امروز خوشبختانه متخصصان کشور در انستیتو پاستور، انستیتو رازی و حتی دانشمندان بخش خصوصی که تحصیلات و مدارج علمی بالا را در دانشگاه‌های طراز اول دنیا و یا مراکز علمی داخلی سپری کرده‌اند، این توانایی را دارند که محصول نهایی را تولید کنند. علاوه بر این امکانات تولید هم در کشور فراهم است و صنایع کشور زیرساخت مورد نیاز را دارند.

نوع جدیدی از داروی ضد ویروس باشد. از طرف دیگر امروز اگر مجموعه‌ای در سطح شرکت‌های داروسازی بزرگ و مهم دنیا بخواهد داروی جدید این بیماری را تولید کند باید زمان زیادی را برای رسیدن به محصول نهایی صرف کند زیرا از زمان آغاز تحقیقات تولید تا رسیدن به محصول و گرفتن مجوزهای لازم از نهادهایی مانند FDA، EMEA، MHRA ... حداقل ۵ تا ۷ سال زمان نیاز است.

پس بایستی چندین سال برای تولید محصول زمان صرف شود و بعد از کشف مولکول، مشاهده و ثبت اثرات دارو و اثرات جانبی آن در کنار سایر موضوعات مرتبط با تست‌های کلینیکال و نیز پس از انجام موفقیت‌آمیز همه مراحل که خود پنج شش سال زمان خواهد برد، تازه نوبت به این خواهید رسید که دارو برای کسب مجوز مصرف به تأیید FDA یا EMA ... برسد و اگر این نهادها نیز دارو را برای تأیید سریع در لیست پاسخ سریع قرار دهند و محصول در کوتاه‌ترین زمان و با